

[Time: 3:00 Hours]

[Marks:100]

Please check whether you have got the right question paper.

- N.B:**
1. All questions are compulsory.
  2. Figures to the right indicate full marks.
  3. Students answering in the regional language should refer in case of doubt to the main text of the paper in English.

Q.1 Answer Any Two of the following. (20)

- a) Explain the meaning and nature of psychology.
- b) What is Educational Psychology? Explain its nature.
- c) Explain the Relevance of educational psychology to learners.

Q.2 Answer Any Two of the following. (20)

- a) Describe the characteristics, merits and limitations of Introspection method. .
- b) What is Experimental method? State its merits and demerits.
- c) What is Clinical method? State its merits and demerits.

Q.3 Answer Any Two of the following. (20)

- a) Discuss briefly the principles of development.
- b) Enlist various factors affecting development of the child.
- c) Explain the role of a teacher in facilitating growth and development.

Q.4 Answer Any Two of the following. (20)

- a) Discuss the concept and educational implications of Environment.
- b) Explain Individual differences within and among the learners.
- c) Elaborate the concept and educational implications of maturation.

Q.5 Write short note on Any Two. (20)

- a) Functions of Educational psychology
- b) Clinical Method
- c) Aspects of development
- d) Characteristics of maturation

(मराठी अनुवाद)

[वेळ: ३ तास]

[गुण: १००]

कृपया तुम्हाला योग्य प्रश्नपत्रिका मिळाली आहे का ते तपासा.

सूचना: १. सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.

२. उजवीकडील आकडे पूर्ण गुण दर्शवतात.

३. प्रादेशिक भाषेत उत्तर देणाऱ्या विद्यार्थ्यांनी शंका असल्यास पेपरच्या मुख्य मजकुराचा इंग्रजीमध्ये संदर्भ घ्यावा.

- प्र.१ खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे लिहा. (२०)**
- (अ) मानसशास्त्राचा अर्थ आणि स्वरूप स्पष्ट करा.
- (ब) शैक्षणिक मानसशास्त्र म्हणजे काय? त्याचे स्वरूप स्पष्ट करा.
- (क) शैक्षणिक मानसशास्त्राची विद्यार्थ्यांसाठी प्रासंगिकता स्पष्ट करा.
- प्र.२ खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे लिहा. (२०)**
- (अ) आत्मनिरीक्षण पद्धतीची वैशिष्ट्ये, गुण आणि मर्यादा स्पष्ट करा.
- (ब) प्रायोगिक पद्धत म्हणजे काय? तिचे गुण आणि तोटे सांगा.
- (क) क्लिनिकल पद्धत म्हणजे काय? तिचे गुण आणि तोटे सांगा.
- प्र.३ खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे लिहा. (२०)**
- (अ) विकासाच्या तत्वांची थोडक्यात चर्चा करा.
- (ब) मुलाच्या विकासावर परिणाम करणारे विविध घटक सूचीबद्ध करा.
- (क) वाढ आणि विकास सुलभ करण्यात शिक्षकाची भूमिका स्पष्ट करा.
- प्र.४ खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे लिहा. (२०)**
- (अ) पर्यावरणाची संकल्पना आणि शैक्षणिक परिणामांची चर्चा करा.
- (ब) शिकणाऱ्यांमध्ये आणि त्यांच्यामधील वैयक्तिक फरक स्पष्ट करा.
- (क) परिपक्वताची संकल्पना आणि शैक्षणिक परिणाम विस्तृत करा.
- प्र.५ टीपा लिहा. (दोन) (२०)**
- (अ) शैक्षणिक मानसशास्त्राची कार्ये
- (ब) क्लिनिकल पद्धत
- (क) विकासाचे पैलू
- (ड) परिपक्वताची वैशिष्ट्ये